ТЕМА: Гасіння пожеж на покрівлях великої площі

Мета: Вивчення специфіки розвитку пожеж на великих площах покриття, тактика дій пожежно-рятувальних підрозділів та заходи безпеки.

Конструктивні особливості покрівель великих площ

- *Основа: Зазвичай металевий профільований настил (профнастил) або залізобетонні плити;*
- *Утеплювач: Горючий (пінополістирол) або негорючий (мінвата), але часто з використанням горючих клейових сумішей;*
- *Гідроізоляція: Рулонні бітумні матеріали, руберойд, полімерні мембрани;*
- *Наявність ліхтарів: Світлоаераційні ліхтарі, системи димовидалення, вентиляційні канали.*

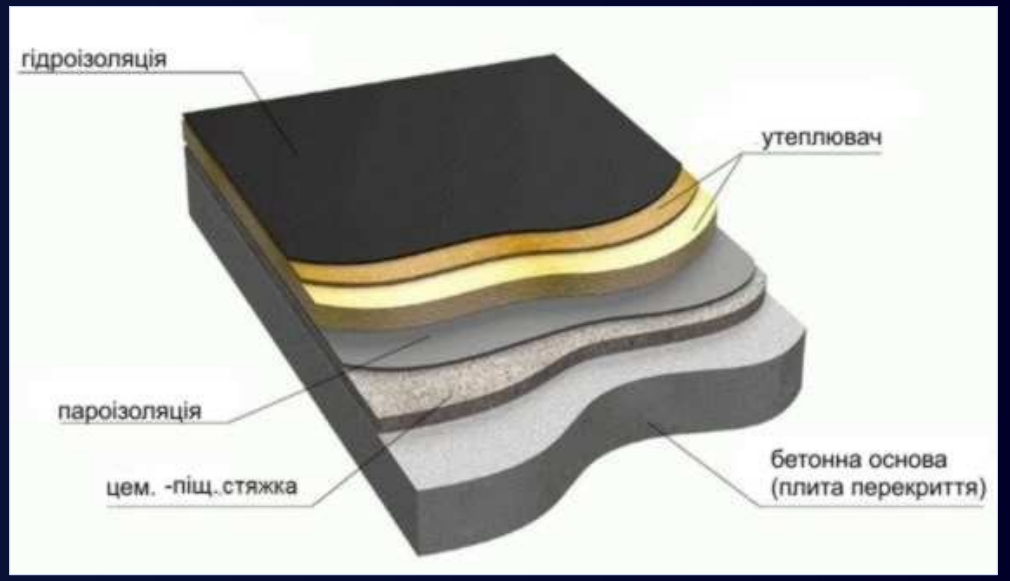
Актуальність теми:

- Об'єкти ризику: ТРЦ, логістичні центри, виробничі цехи, гіпермаркети.
- Масштаб: Площі покрівель можуть досягати від 10 000 до 100 000 м².
- Основна небезпека: Швидке приховане або відкрите поширення вогню, яке загрожує повним знищенням будівлі та матеріальних цінностей.

Особливості розвитку пожежі

- *Висока швидкість поширення: По горючому утеплювачу та бітуму вогонь всередині покрівлі може поширюватися зі швидкістю понад 1–2 м/хв.*
- *Ефект «пирога»: Горіння відбувається всередині конструкції покрівлі (між профнастилом та гідроізоляцією), що ускладнює виявлення осередку.*
- *Утворення бітумного дощу: Розплавлений бітум стікає вниз через стики профнастилу, створюючи нові осередки горіння на підлозі цеху чи складу.*
- *Швидка втрата несучої здатності: Незахищені металеві ферми та прогони деформуються і руйнуються через 15–20 хвилин дії високих температур.*

Розвідка пожежі (Ключові завдання)

- Визначення меж поширення вогню (особливо прихованого горіння в утеплювачі).
- Оцінка загрози обвалення несучих конструкцій (ферм, балок, покриття).
- Пошук найкоротших та безпечних шляхів подачі стволів на покрівлю (пожежні драбини, автодрабини, колінчасті підйомники).
- Визначення наявності та стану внутрішніх протипожежних стін (брандмауерів).

Визначення вирішального напрямку дій

При гасінні таких пожеж сили та засоби зосереджуються на:

- Шляхах поширення вогню (введення стволів на випередження вогню для обмеження його площі).
- Охолодженні несучих металевих конструкцій (ферм, балок, арок) всередині будівлі для запобігання їх руйнуванню.
- Створенні протипожежних розривів (розкриття покрівлі з метою відсікання палаючої ділянки від суміжних).

Тактика гасіння (Основні принципи)

- Головний удар: Подача водяних та пінних стволів на випередження вогню для обмеження його поширення.
- Поділ на дільниці: Організація щонайменше двох бойових дільниць (БД):
- * БД №1: Безпосередньо на покрівлі (локалізація та гасіння зверху).
- * БД №2: Всередині будівлі (захист несучих конструкцій/ферм, гасіння бітумних осередків знизу).
- Створення протипожежних розривів: Розкриття покрівлі шириною від 2 до 6 метрів на шляху руху вогню.

ДСНС
КИЇВЩИНИ

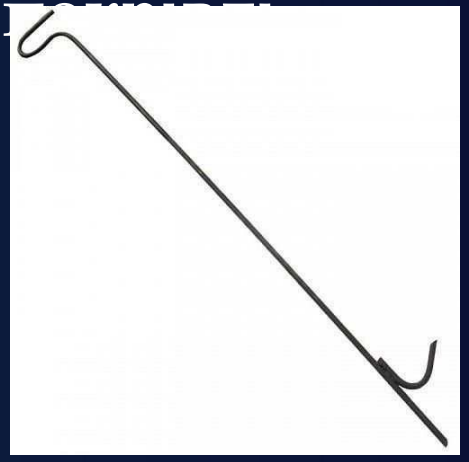

MAGIRUS

40

Вогнегасні речовини та техніка

- Речовини: Вода зі змочувачами (для просочування утеплювача), піна середньої/низької кратності.
- Подача на висоту: Використання лафетних стволів автопідйомників, пересувних лафетних стволів, потужних стволів типу «А».
- Інструмент: Бензорізи, дискові пилки, багри д[illegible]
[illegible]рукцій [illegible]

Особливості розкриття конструкцій

- Мета розкриття: Визначення меж прихованого горіння, випуск диму та створення відсічних смуг.
- Тактика: Розкриття виконують за допомогою бензорізів та пожежних топорів/багнетів перед фронтом руху вогню.
- Розмір смуг розкриття: Ширина протипожежної відсічної смуги має бути такою, щоб вогонь не зміг перекинутися через неї (зазвичай від 2 до 6 метрів залежно від сили вітру та швидкості поширення вогню).

Заходи безпеки особового складу

- Робота в ЗІЗОД: Обов’язковий захист органів дихання через виділення токсичних продуктів горіння бітуму та пластику.
- Безпечне пересування: Рух по покрівлі дозволений тільки по несучих елементах (балках, фермах) з використанням трапів або штурмових драбин.
- Страховка: Обов'язкове використання рятувальних мотузок та карабінів.
- Контроль деформації: Постійне спостереження за станом металоконструкцій; негайний відхід при перших ознаках провисання чи тріску.

27.06.2026 о 19:30 виникла пожежа за адресою: м. Кропивницький, вул. Івана Похитонова, 14а. Площа пожежі: 960 м² покрівлі, 150 м² перекриття двоповерхового багатоквартирного житлового будинку та 90 м² покрівель 3 прибудованих впритул гаражів.

Залучались:

- (15) АЦ 15S23 д.н. ВА 137 Е STAER (1 одн. тех, 5 чол о.с)
- (19) IVECO ML180E32 д.н. ВА 369 Е (1 одн. тех, 1 чол о.с)
- (26) АЦ-5 FORD д.н. ВА 176 Е (1 одн. тех, 4 чол о.с)
- (29) IVECO ML180E32 д.н. ВА 355 Е (1 одн. тех, 1 чол о.с)
- (65) АЦ-7-50-(НС3АА) Daewoo Maximus ВА 314Е (1 одн. тех, 5 чол о.с)
- (56) АЦ-4/60(530927)515 М д.н. ВА 147 Е (1 одн. тех, 4 чол о.с)
- (59) Daimler - Benz (АГДЗС)н.з. ВА 324 Е (1 одн. тех, 2 чол о.с)
- (35) АЦ 3-5/4000/400/-/60/БК ВА 139 Е (1 одн. Тех, 4 чол о.с)
- (55) АЦП EN 1846-S-6-6600-10/3000 д.н. ВА 112 Е (1 одн. тех, 4 чол о.с)
- (47) АПРЦ Renault д.н. ВА 169 Е (1 одн. тех, 4 чол о.с)
- (59 рез) Daimler - Benz (АГДЗС)н.з. ВА 324 Е (1 одн. тех, 2 чол о.с)
- IVECO TREKKER для підвозу води (1 одн. тех, 2 чол о.с)

(12 од. тех., 38 чол. о/с)

MAGIRUS

Висновки:

- Гасіння великих покрівель вимагає миттєвого залучення значних сил та засобів (високі ранги пожежі).
- Успіх операції залежить від швидкості розкриття покрівлі та створення відсічних смуг.
- Безпека рятувальників — найвищий пріоритет через критично малий час до моменту обвалення конструкцій.